РИЈЕЧ НА ПОЧЕТКУ

Научној и стручној јавности предајемо Зборник радова "Владавина права и правна држава у региону", у коме је објављено 57 реферата, изложених на истоименом међународном научном скупу, одржаном у Палама, октобра 2013. године у организацији Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву. Реферати садрже свеобухватну анализу начела владавине права и правне државе, њиховог историјског развоја и теоријско-филозофског основа. Анализиран је низ правних института који треба да допринесу остварењу начела владавине права.

Државе у региону одредиле су се у својим уставима као правне државе засноване на владавини права. Ова уставна дефиниција налази се у првим члановима устава, а владавина права је један од принципа уставног уређења. То показује колики значај ове државе придају идеји владавине права. Позитивноправно уређење низа правних института инспирисано је идејом владавине права и прокламованом жељом за стварање правне државе.

С друге стране, познато је да се у процесу остварења идеја владавине права и правне државе јављају бројни отпори и проблеми. Прокламоване идеје нису остварене уопште или нису у довољној мјери. Стога, наука мора поново да се позабави овим идејама, тим прије, што су оне уписане у саме темеље правног и политичког система. Потребно је анализирати у коликој мјери су ове идеје остварене, шта треба обезбиједити да би оне биле остварене у већој мјери, која позитивноправна рјешења треба измијенити и које друштвенополитичке услове треба испунити да би се држава заиста сматрала правном државом, односно државом заснованом на владавини права. Ова потреба је тим израженија ако се зна да су идеје владавине права и правне државе проглашене за основ правног и политичког система прије двије и по деценије, што значи да је прошло довољно времена како би се сагледало у коликој мјери су начела владавине права остварена и како допринијети њиховом пунијем остварењу. Зборник треба да допринесе постизању овог циља.

У Палама, јула 2014. године

УРЕДНИК ЗБОРНИКА Доц. др Горан Марковић

INTRODUCTORY WORD

We present to the scientific community the collection of papers "The Legal State and the Rule of Law in the Region", consisting of 57 papers which had been delivered at the international scientific conference held in Pale in October 2013, organized by the Faculty of Law, University of East Sarajevo. The papers contain comprehensive analysis of the principles of the rule of law, the analysis of their historical development and theoretical foundations. Many legal institutes which have to contribute to realization of principles of the rule of law have been analysed.

The states of the region defined themselves in their constitutions as the states based upon the rule of law. This constitutional definition is written in the very first articles of their respective constitutions, while the rule of law is among the most important constitutional principles. It shows the importance that these states give to the idea of the rule of law. Legal norms on many legal institutes are inspired by the idea of the rule of law and by the proclaimed wish for creation of the state based on the rule of law.

On the other hand, it is well known that numerous antagonisms appear in the process of realization of the idea of the rule of law. Proclaimed ideas have not been realized at all or have been realized insufficiently. Therefore, the science has to explore these ideas again. It is necessary to analyze to which extent these ideas have been realized, which legal norms have to be amended and which social and political conditions have to be fulfilled in order to achieve the rule of law. The necessity of such an analysis is even bigger if one has in mind that the idea of the rule of law was proclaimed a foundation of the legal and political systems two and a half decades ago, which means that enough time has passed to allow us to assess the extent to which the idea of the rule of law has been achieved and to perceive how it could be fully realized. This collection of papers will surely contribute to this aim.

Pale, July 2014

Editor-in-Chief Assistant Professor Goran Marković, LL.D.